

Tid 45 min. **Inga hjälpmedel är tillåtna på kontrollskrivningar.**

För godkänd krävs 6 poäng av total 12 poäng.

a) Om du uppnår 6-8 poäng på KS1 får du 3 poäng på tentauppgift 1, vid ordinarie tentamen och ordinarie omtentamen.

b) Om du uppnår minst 9 poäng på KS1 får du istället 4 poäng på tentauppgift 1 (och behöver inte lösa denna uppgift).

Bonuspoäng tillgodoräknas på ordinarie tentamen samt ordinarie omtentan.

Uppgift 1. (3p) Ekvationen $z^3 - iz^2 - 4z + 30i = 0$ har en rot $z_1 = 3i$. Bestäm ekvationens samtliga rötter.

Uppgift 2. (3p) Visa med hjälp av den matematiska induktionen att för alla heltal $n \geq 1$ gäller likheten

$$\sum_{k=1}^n (2k + 3) = n^2 + 4n$$

Uppgift 3. (3p) Bestäm alla reella tal a sådana att vektorerna $\vec{u} = (2, 0, 0)$, $\vec{v} = (3, 2, 1)$ och $\vec{w} = (4, 2, a)$ spänner upp en parallelepiped med volym 4.

Uppgift 4. (3p)

En partikel som rör sig i rätlinjig bana med konstant hastighet befinner sig vid tiden $t=0$ i punkten $(2, -1, 6)$ och vid $t=1$ i punkten $(4, 1, 4)$.

Vid vilken tid passerar partikeln xy -planet?

I vilken punkt sker detta?

Lycka till!

Uppgift 1. (3p) Ekvationen $z^3 - iz^2 - 4z + 30i = 0$ har en rot $z_1 = 3i$. Bestäm ekvationens samtliga rötter.

Lösning:

Polynomdivision och faktorisering ger $z^3 - iz^2 - 4z + 30i = (z^2 + 2iz - 10)(z - 3i)$

Kvadratkomplettering ger $(z+i)^2 = 9$ $z_{2,3} = -i \pm 3$

lösningar $z_1 = 3i$, $z_2 = 3 - i$ $z_3 = -3 - i$

Uppgift 2. (3p) Visa med hjälp av den matematiska induktionen att för alla heltal $n \geq 1$ gäller likheten

$$\sum_{k=1}^n (2k + 3) = n^2 + 4n$$

Lösning:

a) Då $n = 1$ har vi VL=5 och HL=5 dvs VL=HL.

Alltså gäller påstående för $n=1$.

b) Antag att det för givet n gäller påståendet, $P(n)$,

$$\sum_{k=1}^n (2k + 3) = n^2 + 4n \quad (*)$$

Vi vill visa att då gäller $P(n+1)$ d v s att

$$\sum_{k=1}^{n+1} (2k + 3) = (n + 1)^2 + 4(n + 1)$$

som kan skrivas som

$$\sum_{k=1}^{n+1} (2k + 3) = n^2 + 6n + 5 \quad (**).$$

Vi startar med vänsterleden i (**).

$$VL = \sum_{k=1}^{n+1} (2k + 3) = \sum_{k=1}^n (2k + 3) + 2(n + 1) + 3 =$$

$$(\text{enligt antagande } \sum_{k=1}^n (2k + 3) = n^2 + 4n)$$

$$= n^2 + 4n + 2(n + 1) + 3 = n^2 + 4n + 2n + 2 + 3$$

$$= n^2 + 6n + 5 = HL$$

Alltså $P(n) \Rightarrow P(n+1)$.

Från a) och b) får vi, enligt den matematiska induktionen, att påståendet gäller för alla heltal $n \geq 1$.

Uppgift 3. (3p) Bestäm alla reella tal a sådana att vektorerna $\vec{u} = (2, 0, 0)$, $\vec{v} = (3, 2, 1)$ och $\vec{w} = (4, 2, a)$ spänner upp en parallelepiped med volym 4.

Lösning :

Den **parallelepiped** som bestäms (späns upp) av $\vec{u}, \vec{v}$ och $\vec{w}$ har volymen

$$V = |(\vec{u} \times \vec{v}) \circ \vec{w}| = \begin{vmatrix} x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \\ x_3 & y_3 & z_3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 1 \\ 4 & 2 & a \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 2 & a \end{vmatrix} = 4a - 4$$

$$V = 4 \Rightarrow |4a - 4| = 4 \Rightarrow 4a - 4 = \pm 4.$$

$$\text{Ekv1: } 4a - 4 = 4 \Rightarrow a = 2, \quad \text{Ekv2: } 4a - 4 = -4 \Rightarrow a = 0$$

Svar: Två lösningar: $a_1 = 2$, $a_2 = 0$.

Uppgift 4. (3p)

En partikel som rör sig i rätlinjig bana med konstant hastighet befinner sig vid tiden $t=0$ i punkten $A=(2, -1, 6)$ och vid $t=1$ i punkten $B=(4, 1, 4)$.

Vid vilken tid passerar partikeln xy -planet?

I vilken punkt sker detta?

Lösning : Linjens riktningsvektor: $\vec{v} = \vec{AB} = (2, 2, -2)$

Linjens ekvationer:

$$x = 2 + 2t$$

$$y = -1 + 2t$$

$$z = 6 - 2t$$

Eftersom xy -planet har ekvationen $z=0$ får vi skärningspunkten ur $6 - 2t = 0 \Rightarrow t = 3$.

Punkten för $t=3$: $x = 2 + 2t = 8$, $y = -1 + 2t = 5$, $z=0$.

Svar: Tiden $t=3$, skärningspunkten $P=(8, 5, 0)$.